

MISKOLCI EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR
DEÁK FERENC ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

DR. MAKSÓ BIANKA

**A kötelező erejű vállalati szabályok (Binding Corporate Rules)
a megújuló európai adatvédelmi jogban
(Tézisfüzet)**

Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

A doktori iskola vezetője: Prof. Dr. Bragyova András

A doktori program címe: A magyar állam- és jogrendszer jogtudomány
továbbfejlesztése, különös tekintettel az európai
jogfejlődési tendenciákra

Tudományos vezető: Prof. Dr. Majtényi László DSc.
tanszékvezető egyetemi tanár

MISKOLC

2019

I. RÉSZ

A KITŰZÖTT KUTATÁSI FELADAT RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

I.1. Az értekezés célja és tárgya

Miért készült el ez a disszertáció? Miért éppen most és miért éppen a BCR elemzése tárgyában? A PhD értekezés elkészítése a tudományos karrier kezdetének első olyan mérföldköve, amelyben a többéves kutatás önálló eredményei kaphatnak nyilvánosságot. Reményeim szerint ez az értekezés nemcsak személyes tudományos életutam első mérföldköve lesz, hanem egyfajta hiánypótló „kézikönyv” azoknak az olvasóknak, akik a kötelező erejű vállalati szabályokkal (a továbbiakban a binding corporate rules rövidítéseként: BCR) mint a hazai adatvédelmi jogban előzmény nélküli jogintézménnyel kerülnek kapcsolatba.

Tudományos kutatásom tárgyát elsősorban konzulensi ajánlás és a piaci szféra adatvédelmi gyakorlata iránt érzett személyes érdeklődésem irányította az adatvédelmi reform és annak egy különleges, hazánkban alig ismert jogintézménye, a BCR vizsgálata felé. A nemzetközi szakirodalmi források csekély száma, a hazai irodalomban csak elvétve fellelhető említések, a hazai jogalkalmazói jó gyakorlat még alakuló állapota indokolta, hogy a BCR jogtudományi, komplex elemzését állítsam dolgozatom fókuszába, tekintettel arra is, hogy a BCR bevezetését a magyar jogrendszerbe egyes szerzők lehetetlennek tartották,¹ mégis a multinacionális gazdasági társaságok egyik kiemelten fontos adatkezelési eszközévé válhat.

A kutatásoknak, különösen a támogatásból megvalósulóké,² a versenyképes jogi környezet kialakítását kell szolgálnia.

---

¹ LIBER (2011) (1)

² Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-17.3. kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

E szakmai és tudományos körben elsődleges, hogy helyesen válassza meg a jogi, társadalmi, kulturális és gazdasági igény követelte aktuális tárgyát és kérdéseit, majd bemutassa illetve javaslatot tegyen a helyes jogalkotási és jogalkalmazási illetve jogkövetési válaszokat illetően.

Az általam kutatott témakör a személyes adatok védelméhez való jog, különösen a harmadik országba irányuló adattovábbítás jogi környezetének alakulása. Megjegyzem, nem csak számomra kellene égetően fontos témának lennie, hanem mindenkinek több odafigyeléssel kellene gondolnia rá, mivel egyes statisztikák³ szerint 2013 óta több, mint 9 milliárd személyes adat veszett el vagy került jogosulatlan kezekbe, különösen a digitális közeg és az új technológiák alkalmazásának hatására. Ezzel persze nem azt mondom, hogy az új technológiák alapvetően rosszak és alkalmazásuk szükségképpen adatvédelmi incidensekhez vezet, hanem azt kívánom bizonyítani, hogy a jognak milyen új szemléletű válaszokat kell adnia a felvetődő újszerű adatvédelmi kérdésekre, különösen a harmadik országba irányuló adattovábbítások vonatkozásában.

Az információs önrendelkezési jog gyakorlásának súlypontja ma már kevésbé a személyes adataink feletti ellenőrzési jogosultság személyes gyakorlását jelenti, hanem inkább elvárás arra nézve, hogy az adatkezelő olyan magatartást tanúsítson, amellyel biztosítja a személyes adatok védelméhez való alapvető jog érvényesülését. Ezen az alapelvi elváráson nyugszik a 2018. május 25. napjától hazánkban is közvetlenül alkalmazandó Általános Adatvédelmi Rendelet (a továbbiakban: a General Data Protection Regulation rövidítéseként: GDPR⁴) is.

---

³ <http://breachlevelindex.com/> A forrás egy adatbiztonsági szolgáltatásokat kínáló gazdasági társaság statisztikája. [2017. október 15.]

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 Rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) OJ L 119, 4.5.2016, p. 1–88.

Ebből az alapállásból kívánom a harmadik országba irányuló adattovábbítás szabályainak napjainkban zajló átfogó reformját és a BCR bevezetésének és jövőbeni alkalmazásának jogi kihívásait tudományos vizsgálat tárgyává tenni.

A témaválasztást objektíve indokolja – a konzulensi ajánlason túl – a technológia fejlődése indukálta változó jogi környezet, a piaci szféra növekvő érdeklődése és a megfelelési kötelezettség.

A disszertáció célja olyan nemzetközi vonatkozásokat is felmutató kutatás eredményeinek bemutatása a személyes adatok védelme jogterületén, amely középpontjában az európai reformfolyamat eredményeként kulcsszerepet nyert, a harmadik országba irányuló adattovábbítás új szabályainak és a BCR magyarországi bevezetésének helyes alkalmazásának témái állnak. Ugyancsak céлом az adatvédelmi szabályoknak megfelelni akaró és azt bizonyítani képes adatkezelők segítése, akik vállalkozás csoportjuk számára BCR-t kívánnak létrehozni és alkalmazni. A kutatás egyik része jogalkotási szempontú, amely kiterjed a BCR anyagi jogi és a jóváhagyására vonatkozó hatósági eljárás eljárásjogi tudományos vizsgálatára, a további része a BCR-rel kapcsolatos végrehajtási feladatok tudományos elveinek és empirikus elemeinek feltérképezése, amelyet megelőz a pozitív jogi környezet elemzése és a jogintézmény fogalmának, tartalmának és funkciójának vizsgálata.

A jogterület ezen szektorális vizsgálata hozzájárulhat a hazánk előtt álló és napjainkban aktuális adatvédelmi jogi jogalkotási és jogalkalmazási feladatok megoldásához, a digitalizált gazdaság, benne az információs társadalom és a változó adatvédelmi trendek terjedésével járó kihívásoknak megfelelni tudó állam és hatékony közigazgatás kialakításához.

1.2. Kutatási kérdések, kiinduló pontok

A BCR a hazai jogirodalom és joggyakorlat kevésbé ismert, még kevésbé alkalmazott jogintézménye. 2015. évi bevezetése óta ez a helyzet nem sokat változott. Az értekezés alapvető célkitűzése az, hogy megváltoztassam ezt az állapotot. Célom, hogy a gazdasági szereplők érdeklődését felkeltsem a jogintézmény és az alkalmazásából eredő lehetőségek iránt, az érdeklődő megismerje a BCR-t, a szakember munkája során felhasználja erősségeit, a jogalkotó pedig felismerje a megválaszolendő kérdéseket és a hiányosságokra – reményeim szerint az általam javasolt megoldásokkal – választ adjon.

A harmadik országokba irányuló adattovábbítások jogi szabályozása sem uniós, sem hazai szinten nem volt megfelelő a kor adattovábbítási gyakorlatának⁵ rendezésére. A GDPR hatályba lépésével fémjelzett adatvédelmi reform gyökeresen érintette a jogterület ezen szeletét, de vajon kellően átformálta a jogi környezetet ahhoz, hogy a gyakorlatban felmerülő alapvető és kérdéses helyzeteket életszerűen rendezze?

Az átalakított jogi környezetben a BCR, mint a piaci igényeken alapuló, gyakorlatiasnak tűnő jó megoldás kiemelt szerepet kapott. Ennek ellenére az ezidáig jellemzően soft law jellegű forrásokra felépített jogintézményről maguk a szabály címzettjei, a gazdasági szereplők csak keveset tudtak. Ezen változtatni szükséges.

Bevett jó gyakorlatok hiányában szinte előzmény nélkül kell napjainkban felépíteni és megismertetni, elterjeszteni egy, a jogterületre egyébként nem jellemző jogintézményt, meghatározni valós céljait, kihasználható funkcióit.

---

⁵ Álláspontom szerint a Lindquist-ügy (2003) óta.

A fogalomalkotáson túl azonban számos nyitott pont maradt. Milyen a BCR jogi természete? Milyen tényleges jogi és gazdasági célokat szolgál az egyébként vindikált vélt célok mellett? Hogyan alkalmazható sikerrel egy vállalkozáscsoport működése során? Álláspontom szerint megkerülhetetlen a fenti kérdések megválaszolása ahhoz, hogy a jogintézmény a jogterület széles körben alkalmazott megoldása legyen.

A BCR-k nyilvános része jogszabályi kivonat. Legalábbis ezt a benyomást kelti az online elérhető néhány példa. Azon túl, hogy a gazdasági szereplő a kazuisztikus szabályozást elkerülve a lehető legáltalánosabban rendelkezik saját magatartásáról, mivel lesz több a BCR egy adatvédelmi szabályzatnál vagy egy céges etikai kódexnél? Ezen kérdésekre tartalmi elemzéssel keresem a válaszokat.

A GDPR által megteremteni célzott egységes adatvédelmi jogi környezetben a nemzeti hatóságoknak egyértelmű szerepkörük van és azonos jogosítványaik. Eljárási szabályaikat és eljárásrendjüket azonban nemzeti szinten kell megalkotniuk. A BCR jóváhagyására vonatkozó nemzeti eljárásrend jogi szabályozása még nem készült el, amely sürgető hiányosság, ezt de lege ferenda javaslatommal kívánom pótolni.

Vannak persze más megoldások is arra, hogy az adattovábbítások jogszerűségét a gazdasági szereplő biztosítsa, de adódik a kérdés, hogy miért kellett még egy módszer. Alkalmasabb-e a jogszerűség biztosítására a BCR, mint a korábbi jól ismert megoldások? Amennyiben igen, miért és hogyan vezet jobb eredményre a BCR alkalmazása? Alapvető kérdések, amelyekre a válaszok a jogintézmény létjogosultságát kérdőjelezhetik meg.

II. RÉSZ

A KUTATÁS LEÍRÁSA, AZ ANYAGGYŰJTÉS MÓDSZEREI, A FORRÁSOK FELTÁRÁSA ÉS FELHASZNÁLÁSA

II.1. Az értekezés szerkezete

Az értekezésben a kutatás irányainak megfelelően a tématerület egyes szeletei egymásra épülve fejezetekre tagolódnak. Jelen bevezetést követően bemutatom a jogharmonizációs folyamatot, amely hazánkban zajlott le az adatvédelmi jog, különösen a harmadik országba irányuló adattovábbítások szabályozására vonatkozóan. Ezt követően napjaink jogegységesítési folyamatait vizsgálom, fókuszában a GDPR mint az adatvédelmi jog reformjának eredményeként megszületett közvetlen hatállyal bíró uniós jogforrás és annak a BCR-re vonatkozó rendelkezései. A fejezetben igazolni kívánom azt is, hogy a BCR nem csak a jogalkotó által megkonstruált jogi eszköz, hanem a piaci igényeken alapuló, az adatvédelmi reform tendenciájába illeszkedő új alkalmazási lehetőség. Ezt követően a pozitív jogi környezet elemzését végzem el akként, hogy alapul véve a közvetlenül alkalmazandó GDPR szabályait, a BCR helyét és szerepét vizsgálom, majd a hazai szabályozás és az Infotv. vonatkozó rendelkezéseit teszem a vizsgálat tárgyává.

A jogi környezet több szempontú és komplex megértését követően a BCR mint az értekezés központi elemét képező jogintézmény fogalmi elemzését végzem el, amely során megfogalmazásbeli, értelmezési és jogalkalmazási nehézségekre hívom fel az olvasó figyelmét az egyes fogalmi elemek egyenkénti bírálata során.

A BCR fogalmi eleme és érvényességi kelléke a hatósági jóváhagyása, helyesen engedélyezése is. Pozitív jogi környezet hiányában a vonatkozó fejezetben arra teszek kísérletet, hogy egy jóváhagyási eljárás modelljét készítsem el, és de lege ferenda javaslatot tegyek az eljárásjogi környezet kialakítására, annak egyes bonyolult kérdéseinek megoldására.

Különösen fontos ezen eljárásjogi környezet kialakítása, mert egyrészt jelenleg csak soft law jellegű forrásokra tud támaszkodni a hatósági jogalkalmazás, másrészt meg fog élni ezen eljárások száma hazánkban is. A disszertációban is elemzés alá vont határozatában a NAIH az adatkezelőt a vállalkozáscsoportjánál alkalmazott BCR jóváhagyásának kérelmezésére is kötelezte. A vizsgált határozat az első ezen a jogterületen, ezért is hangsúlyos annak helyes értelmezése.

A hatóság jóváhagyása a vállalkozáscsoport teljes adatvédelmi politikájának vizsgálatán alapul, amelynek a BCR törzsszövege képezi a központi elemét. E körben egy teljes fejezetet szentelek annak, hogy már jóváhagyott BCR-k tartalmát elemezzem, bemutatva az egyes pontokat egy modell-struktúra szerkezetére felfűzve.

Tekintettel arra, hogy a BCR jogi természete, a pontos tartalmi elvárások és a hatósági jóváhagyás számos megválaszolandó kérdést vetett fel, egy olyan stratégiai tervezési-elemzési módszer alkalmazását választottam a BCR analizálására, amely széles körben ismert és alkalmazott, ez a SWOT elemzés. A BCR előnyeit, hátrányait, az alkalmazásából eredő lehetőségeket és veszélyeket csoportosítva sorakoztattam fel szempontokat, amelyek segítségével lehetnek bármely adatkezelőnek akkor, ha a BCR alkalmazásáról kell döntenie.

A BCR nagy előnye, hogy a vállalkozáscsoport struktúrájára és tevékenységére lehet szabni, valamint bármely harmadik országba irányuló, vállalkozáscsoporton belüli adattovábbítás esetén megfelelő lehet. Ezzel szemben léteznek ország-specifikus megoldások, mint például az Adatvédelmi Pajzs az USA államai, vagy a CBPR az APEC tagállamok esetében, amely rendszerek tanúsításra épülő mechanizmussal kívánják a megfelelő védelmi szint biztosítását elérni. Összehasonlítva a BCR-rel alapvető különbségek tapasztalhatók, jellemzően a BCR javára.

A komplex, jellemzően a tételes jogi szabályokon alapuló elemzéseket követően az értekezés lezárásaként az adatvédelmi jogot és annak alakulását alapjogi illetve jogelméleti megközelítésben helyezem el, hangsúlyozva, hogy a személyes adatok manapság a digitális közegben jelentős piaci értékekkel bíró javak, amelyek nemcsak az érintett számára bírnak jelentőséggel.

II.2. Az alkalmazott kutatási módszerek

A kutatás, különösen a BCR mint az értekezés szűken vett tárgya tekintetében rendelkezésre álló csekély számú szakirodalmi forrás és a tulajdonképpen hiányzó jogalkalmazói gyakorlat okán, alapvető kérdések megválaszolásán túl arra is kiterjedt, hogy a BCR hazai bevezetése és a jó gyakorlatok kialakulása hogyan valósítható meg, e körben de lege ferenda javaslatot tartalmaznak az egyes fejezetek. Azon túl, hogy a GDPR vonatkozó részének elemzése alapvető, elsődleges jogforrásként pozitív jogi ismeretek biztosít, a 29. cikk szerinti Adatvédelmi Munkacsoport⁶ munkadokumentumai nyújtottak nélkülözhetetlen iránymutatást a kutatás eredményeihez. A szakirodalmi források a tárgykörben szinte kivétel nélkül csak idegen nyelven állnak rendelkezésre, a soft law jellegű források többsége sem érhető magyar nyelven. Így a kutatás a jogfogalmak olykor alapvető különbözősége, például a magánélet – privacy, vagy a cég – vállalkozás – szervezet – jogi személy, a hatósági eljárásban a hiánypótlás – módosítás viszonya kapcsán alapvető értelmezési és jogalkalmazási kérdések a hazai jogfogalmak szerinti átültetését és értelmezését kívánta meg.

---

⁶ Az Adatvédelmi Munkacsoport az egyes tagállamok által kijelölt felügyelő hatóság képviselőjéből, az uniós intézmények és szervek nevében létrehozott szervek képviselőjéből, továbbá az Európai Bizottság egy képviselőjéből áll. Magyar tagja jelenleg Dr. Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke. Az Európai Bizottsággal szoros együttműködésben lép fel minden nemzeti intézkedés és kérdés vonatkozásában, amely a személyek személyes adatai védelméhez való alapvető jogainak veszélyeztetésével, sérelmével járhat. Meghatározó szerepet játszik az uniós tagállamok és harmadik országok védelmi szintjének meghatározásában. Ajánlásokat tehet, megállapíthatja a megfelelő szintű adatvédelem hiányát, erről a Bizottságot értesíti. Az Adatvédelmi Irányelv hatályaon kívül helyezésére tekintettel az Adatvédelmi Munkacsoport megszűnt, helyét és szerepét az Európai Adatvédelmi Testület veszi át.

A jogszabályi környezet, különösen a GDPR és a harmadik országba irányuló adattovábbításra vonatkozó jogi környezet elemzése analitikus, komparatív és kritikai szemlélettel készült, normatív módszertan alkalmazásával. A BCR magyar elnevezése és fogalmi elemeinek megnevezése, valamint a hatósági eljárás kategorizálása, a rendszertani elhelyezésére tett javaslat és az eljárás elnevezése vonatkozásában a jogszabályszövegek logikai, nyelvtani és rendszertani elemzésére is sor került. A BCR fogalmi megalapozása és a hatósági eljárás modellezése körében a fogalomalkotó és fogalomelemző módszerek kerültek előtérbe, valamint a rendszer- illetve folyamatszemplétű értékelés. A vizsgálatok alapjaiban analitikus, jogterületeken átívelő természetű, elemző és összehasonlító jellegűek.

A kutatás tárgyának újszerűségére és aktualitására tekintettel a jogharmonizációs folyamat, a Safe Harbor valamint a CBPR rendszer elemzése bizonyos történeti módszertan szerinti leíró jellegű elemzést is megkívánt, azonban jellemzően ebben a körben is az összehasonlító módszerek alkalmazása vezetett eredményre. A SWOT elemzés során elsősorban az analízis klasszikus négyelemű táblázatának elkészítését, majd a szempontok tartalmi, súlyozott értékelését végeztem el.

Az értekezés záró fejezete jellemzően dogmatikai, jogelméleti megközelítésű, ugyanakkor hangsúlyosan jelenik meg a gyakorlatias amerikai nézőpont bemutatása is a személyes adatok mint piaci javak értelmezéseként.

III. RÉSZ

A TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS HASZNOSÍTÁS LEHETŐSÉGEI

Az értekezés alapvető eredménye az, hogy bemutatja a GDPR alkalmazásával előtérbe került új adatvédelmi jogi eszközt, a BCR-t, és a jogterületi reform fényében rávilágít annak hazai bevezetésének és alkalmazásának folyamataira, nehézségeire, előnyeire a jogalkotó és a jogalkalmazó előtt álló kihívások mentén, az egyes adatkezelők és az érintettek szintjén is. Valamennyi vizsgálati és elemzési terület kutatása során megalkotott konklúzió a fejezetek végén olvasható. Megtartva az értekezés többfunkciós jellegét, az eredményeket röviden foglalom össze a kutatás ívét és logikai rendjét, egyúttal utalok a kiinduló kérdések és hipotézisek által határolt vizsgálati területekre is. Ezzel a szerkezeti és tartalmi tagolással célom, hogy az olvasó már az egyes fejezetek végén koherens végkövetkeztetéseket kapjon, a tézifüzetrel kezdve az értekezés olvasását pedig hamar rátalálhasson az őt foglalkoztató kérdésekre, sorokra.

A kutatás egyik alapvető kérdése volt, hogy a GDPR a szükséges mértékben és módon formálta-e át a jogi környezetet? A jogharmonizációs folyamat bemutatásával tetten érhető az a tendencia, hogy hazánk adatvédelmi jogi környezete példaértékűen szigorú volt európai viszonylatban, a GDPR közvetlen hatálya révén azonban ez típusú eltérés jellemzően megszűnik, noha azokon a területeken, ahol arra a GDPR felhatalmazást ad, a tagállamok alkothatnak részletező, megszorító, végrehajtási jellegű intézkedéseket. Hazánk kivételes adatvédelmi jogi környezetét is az jellemezte, hogy még a GDPR kötelező alkalmazása előtt bevezette a BCR jogintézményét 2015 októberében az Infotv. által meghatározott, a harmadik országba irányuló adattovábbításokra vonatkozó rendszerbe, megelőzve számos másik Európai Unió tagállam jogalkotását.

Megerősítést nyert az az alapvetés is, hogy a BCR a GDPR-ban kiemelt szerepet nyert. Bevezetése a gazdasági szereplőktől már a jogalkotási eljárás során is jelentős támogatást kapott. Beigazolódott, hogy a piaci igényekre szabott új jogintézmény, amely illeszkedik az adatvédelmi jog reformjának tendenciájába: egy hibrid ön- illetve társszabályozási eszköz, amely a megfelelő védelmi szintet mintegy a beépített adatvédelem körében biztosítja egy vállalkozáscsoport minden tagjának, függetlenül azok letelepedésének helyétől, az érintettek állampolgárságától vagy a vállalkozáscsoport tevékenységétől. A BCR jogi elismerésének folyamata egyértelműen pozitív hozzáállást mutat a jogalkotó részéről: az Adatvédelmi Irányelvben csak rejtett, implicite megoldás, a magyar jogalkotó megelőzve a GDPR közvetlen alkalmazásának időpontját léptette hatályba a jogintézményt, a GDPR-ban pedig egyértelműen támogatott jogintézmény a megfelelő védelmi szint biztosítására. Mindezek mellett a BCR-t alkalmazók száma lassan növekszik ugyan hazánkban is, de az elvárható nagyobb volumenű, nemzetközi szinten is fellépő érdeklődés elmaradt. Ennek több oka is azonosítható, legfőbb valószínűleg jogi természetének bizonytalansága és megalkotásának költségessége.

Ismerve a BCR bevezetésének előzményeit és indokait, a fogalom egyes elemeit vizsgáltam. Már a jogintézmény magyar elnevezése vonatkozásában módosító javaslatot fogalmaztam meg. A jogbiztonságot erősítendő érdemes lett volna átvenni ugyanis az uniós terminológiákat: a vállalkozáscsoport és a kötelező erejű vállalati szabályok elnevezéseket. Megjegyzem a kötelező jelző félrevezető az uniós elnevezésben is. Javaslatom a „vállalkozáscsoporti adatvédelmi kódex” kifejezés bevezetése, mely jobb, mint az angol kifejezés tükörfordítása, indokolását pedig a BCR fogalmi elemzésére vonatkozó fejezetben adom meg. A fogalmat persze hatályon kívül kellett helyezni, amely a terminológiai problémát véglegesen feloldotta. A fogalom további elemei kapcsán nem egyértelmű az alkalmazására jogosultak köre, a felelősségi kérdések, a kötelező jelleg értelmezése a BCR mint belső szabályzat, mint egyoldalú kötelezettségvállalás szempontjából.

Ezek helyes értelmezésére adok egy-egy megoldási javaslatot a BCR fogalmi elemzésére vonatkozó fejezetben, azonban a nemzeti szintű értelmezési módok helyett támogatandó volna egy uniós szintű állásfoglalás a még nyitott pontokról.

A BCR hatósági jóváhagyására - álláspontom szerint helyesen engedélyezésére - nincs nemzeti eljárásjogi környezet, soft law jellegű jogforrás áll a nemzeti hatóság rendelkezésére. Javaslatot teszek a vonatkozó jogi környezet megalkotásra akként, hogy annak lépéseire, a BCR-re vonatkozó különleges eljárási cselekményekre a BCR jóváhagyására vonatkozó eljárásról szóló fejezetben egy modell-eljárás menetét alkotom meg és elemzem. Arra a konklúzióra jutottam, hogy a BCR első jóváhagyása során valamennyi Európai Unió tagállam nemzeti hatóságát be kellene vonni, amelyre tekintettel az egyes nemzeti eljárások lefolytatása okafogyottá válna.

A BCR megalkotása nem egyszerűen szabályzatkészítés, nem csupán a vállalkozáscsoport adatkezelési gyakorlatának leírása. A BCR megalkotása egy vállalkozáscsoport üzletstratégiájának fontos eleme, amely az érintetti jogok biztosításának különféle módozatainak kialakításán túl adatbiztonsági, felelősségi, szervezeti, személyi, audit tevékenységre vonatkozó és képzési kérdéseket is magában foglal. A tartalmi elemzés körében már jóváhagyott BCR-k törzsszövegét vizsgáltam annak érdekében, hogy egy modell struktúrára felépítve mutassam be a BCR kötelező tartalmi elemeinek jelentőségét, helyét a BCR rendszerében.

A vállalkozáscsoportok számos tényezőt vesznek figyelembe akkor, amikor adatkezelési tevékenységeiket kialakítják. A SWOT analízis arra szolgál, hogy a jogtudományi szempontú vizsgálat során a BCR előnyeit, hátrányait, az alkalmazásában rejlő lehetőségeket és veszélyeket strukturáltan mutathassam be és a tényezők számszerű összesítésén túl értékeljem a tényezők tartalmi jellemzőit. Az, hogy melyik rovat hány darab jellemzőt tartalmaz, nem irányadó a BCR megítélésében.

Nem mondhatjuk, hogy több a hátrány, mint az előny, tehát a BCR rossz. Azt sem mondhatjuk ki egyértelműen, hogy sok fejlesztési lehetőség kínálkozik, ezért várni kell még a BCR alkalmazásával. A legtöbb szempont ugyanis esetenként, vállalkozáscsoportonként mérlegelendő.

Az értekezésben két párhuzamosan működő rendszert is bemutatok, az egyik az USA-ba irányuló adattovábbításokra vonatkozik, a másik az APEC tagállamok adatvédelmi tanúsítási rendszerét hasonlítja össze a BCR-rel. Az analízis eredménye, hogy a BCR tulajdonképpen egyikhez sem hasonlítható, eltérő jogi alapon nyugszik, egyediesíthető jellemzői valószínűleg a BCR javára billentik a képzeletbeli mérleg nyelvét.

A személyes adataink, nem meglepő módon, a vállalkozáscsoportoknak éppolyan értékesek, mint saját magunknak, azonban profitot jellemzően mégis a cégek szereznek belőlük. Az értekezés utolsó, kitekintő fejezetében arra a jogelméleti megközelítésre hívom fel a figyelmet, amely a személyes adatokat tulajdonjog tárgyaként, értékkel bíró javakként azonosítja azokat a gazdaságban. A meglepő, egyben elgondolkodtató állapot mindenkit érint, ezért fontos, hogy személyes adataink védelme érdekében tudatosan járjunk el, előzzük meg a jogsértést, olyan adatkezelőben bízunk, aki elkötelezett a személyes adatok védelme mellett, akár BCR alkalmazásával is.

IV. RÉSZ

A SZERZŐ A TÉMAKÖRHÖZ KAPCSOLÓDÓ TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEI

Maksó Bianka

Binding Corporate Rules as the new concept for data protection in data transfers

In: Bakhom – Gallego – Mackenrodt – Surlytė-Namavičienė (edit): "Personal Data In Competition, Consumer Protection and Ip Law - Towards a Holistic Approach?"

Max Planck Institute for Innovation and Competition

MPI Studies on Intellectual Property and Competition Law, Volume 28, p. 501-525

Springer, 2018. ISBN: 978-3-662-57645-8

Maksó Bianka

Az APEC tagállamok adatvédelmi keretrendszeréről

Studia Iurisprudentiae Doctorandorum Miskolciensium

Miskolci Doktoranduszok Jogtudományi Tanulmányai 18.

(megjelenése folyamatban)

Maksó Bianka

A BCR szerepe az adatvédelmi jogban

interTalent Unideb 2018 Konferencia – Debreceni Egyetem

Konferencia helye, ideje: Debrecen, Magyarország, 2018.04.27.

(megjelenése folyamatban)

Maksó Bianka

BCR a munkahelyen: avagy a munkavállalók személyes adatai védelmének aktuális kérdéseiről fókuszban napjaink technológiai kihívásaival

Studia Iurisprudentiae Doctorandorum Miskolciensium

Miskolci Doktoranduszok Jogtudományi Tanulmányai 17.

p. 201-222. (2017)

Maksó Bianka

Az adatvédelmi jog reformja és a BCR szerepe

Miskolci Doktorandusz Konferencia Tanulmánykötet

Konferencia helye, ideje: Miskolc, Magyarország, 2017. október 27.

Miskolc, Bíbor Kiadó, 2017. p. 119-130. (ISBN:978 615 5536 56 4)

Maksó Bianka

A kötelező szervezeti szabályozás (BCR) hazai bevezetéséről

In: Miskolczi Bodnár Péter (szerk.)

XII. Jogász Doktoranduszok Országos Szakmai Találkozója. 450 p.

Konferencia helye, ideje: Budapest, Magyarország, 2017.12.06. Budapest, Patrocinium

Kiadó, 2017. p. 252-262. (Jog és Állam; 22.)

Maksó Bianka

International data transfer with special attention to the conclusions of the invalidity of US Safe Harbour scheme

In: Kékesi Tamás (szerk.)

The Publications of the MultiScience - XXX. microCAD International Multidisciplinary Scientific Conference

Konferencia helye, ideje: Miskolc, Magyarország, 2016.04.21-2016.04.22.
Miskolc: University of Miskolc, 2016. Paper E15.

Maksó Bianka

Certain issues of international transfer of personal data with special attention to the concept of BCR

In: Haffner Tamás, Kis Kelemen Bence, Kovács Áron (szerk.)

Fiatalok Európában Konferencia 2015: Tanulmánykötet: II.

Pécs, 2015. november 13-14. 401 p.

Pécs, Sopianae Kulturális Egyesület, 2016. p. 153-162.

(ISBN:978-615-80444-0-0)

Maksó Bianka

A hazai adatvédelmi jogi környezet mai állapotához vezető főbb jogharmonizációs lépések, különös tekintettel a külföldi adattovábbítás szabályaira

JURA 2016:(1) p. 239-244. (2016)

Maksó Bianka

Exporting the policy - International data transfer and the role of Binding Corporate Rules for ensuring adequate safeguards

Pécs Journal Of International And European Law (PJIEL) 2016:(2)
p. 79-86. (2016)

Maksó Bianka

Regulation of international data transfer in the EU with special attention to the issue of legal harmonisation

In: Szabó Miklós (szerk.)

Doktoranduszok fóruma: Miskolc, 2015. november 19.:

Állam- és Jogtudományi Kar Szekciókiadványa. 314 p.

Konferencia helye, ideje: Miskolc, Magyarország, 2015.11.19.

Miskolci Egyetem, 2016. (ISBN:978 963 358 106 3)

Maksó Bianka

Lawmaking in favour of the multinational protection of personal data: procedural rules for authorizing BCR's

In: Bodó László (szerk.)

Jogalkotás és jogalkalmazás a XXI. század Európájában II. 118 p.

Konferencia helye, ideje: Budapest, Magyarország, 2015.05.15 Budapest;

Debrecen: Doktoranduszok Országos Szövetsége, 2016.

(ISBN:978-615-5586-06-4)

Maksó Bianka

Kötelező szervezeti szabályozás:

Az Infotv. legújabb adatvédelmi eszközének bevezetéséről

Infokommunikáció és Jog 64. p. 147-154. (2015)

Maksó Bianka

Analysis of a new method of Data protection

In: Róth Erika (szerk.)

Via scientiae iuris: International Conference of PhD Students in Law. 476 p.

Konferencia helye, ideje: Miskolc, Magyarország, 2015.07.02-2015.07.04.

Miskolc: Gazdász Elasztik Kft., 2015. p. 241. (ISBN:978-615-80212-1-0)

Maksó Bianka

A gazdasági szempontok és a magánélet védelme

Studia Iurisprudentiae Doctorandorum Miskolciensium - Miskolci Doktoranduszok

Jogtudományi Tanulmányai 16: p. 305-323. (2015)

Maksó Bianka

Certain dogmatic issues about the Application of Information Rights as Fundamental Rights

In: Szabó Miklós (szerk.)

Doktoranduszok Fóruma: Állam- és Jogtudományi Kar Szekciókiadványa.

Konferencia helye, ideje: Miskolc, Magyarország, 2014.11.20 Miskolc:

Miskolci Egyetem, 2015. p. 185-190. (ISBN:978-963-358-087-5)

Maksó Bianka

A kötelező erejű vállalati szabályok:

Az adatvédelmi önszabályozás új lehetősége

In: Koncz István, Szova Ilona (szerk.)

A Tudomány szolgálatában 2. köt: PEME IX. Ph.D. Konferencia.

Konferencia helye, ideje: Budapest, Magyarország, 2014.10.29 Budapest,

Professzorok az Európai Magyarorszáért Egyesület, 2014. p. 159-170.

2. kötet. (ISBN:978-963-89915-4-6)